

(सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको)

२०७९ कार्तिक १ गतेदेखी २०७९ पुष मसान्त सम्ममा सम्पादित प्रमुख
क्रियाकलापहरूको विवरण

प्रदेश सरकार

उर्जा, जलश्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय

खानेपानी, जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय, म्यारदी

गण्डकी प्रदेश

पोखरा, नेपाल।

२०७९ माघ ६ गते

विषय सूचि

विषय

पृष्ठ

१. पृष्ठभूमि	१
२. कार्यालयको दूरदृष्टि, ध्येय, दीर्घकालिन लक्ष्य र उद्देश्य.....	२
३. काम, कर्तव्य र अधिकार (क्षेत्राधिकार).....	२
४. जिम्मेवार अधिकारी र टेलिफोन नम्बर.....	३
५. कार्यालय प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम पद	४
६. ऐन नियम विनियम वा निर्देशिकाको सूची	४
७. सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण.....	४
८. आ.व. २०७९ आवास १ देखी २०७९ असोज मसान्त सम्मको खर्च विवरण निम्नानुसार रहेको छः	५

स्वर्तित

पुस्त

१ पृष्ठभूमि

परापूर्व कालमा किसानहरूले आफनै स्थानीय साप, प्रविधि मार्फत् निर्माण तथा बिकास गरेका बाँध, पैनी, कुलो, कुलेसा तथा परम्परागत शैलीमा निर्माण गरिएका संरचनाहरूनै नेपालको सन्दर्भमा सिंचाई बिकासको खुडकिला मान्न सकिन्छ । सरकारी स्तरबाट बि.सं. १९८५ मा निर्माण भएको चन्द्रनहर तथा त्यसपछि बनेको जुद्द नहर निर्माण पछी आधुनिक सिंचाई प्रणालीको सुरु सुरुवात भएको देखिन्छ । बि.सं. २००७ सालमा प्रजातन्त्रको अभ्युदय पश्चात देशमा सिंचाई योजनाको पूर्वाधार बिकास गरि कृपि उत्पादनमा बढ्दि गर्ने उद्देश्यको साथ संस्थागत प्रयास गर्ने अभिप्रायले बि.स. २००९ सालमा नहर विभागको स्थापना भएको र सोहि सरकारी निकाय बि.स. २०२९ पछि सिंचाई तथा जलबायु विज्ञान विभागमा नामाकरण भै यसै अन्तर्गत तत्कालिन अवस्थामा देशभरका ७५ जिल्लामा नै सिंचाई कार्यालय स्थापना गरि सिंचाई बिकासको थालनी गर्ने नीति भए बमोजिम बि.स. २०४५ सालमा जिल्ला सिंचाई कार्यालय, म्यागदीको पनि स्थापना भएको र तत् पश्चात यस जिल्लामा पनि संस्थागत रूपमा सिंचाई बिकास सम्बन्धि गतिविधि अघि बढेको देखिन्छ । २०४६ सालको परिवर्तन पछी जनताहरूको बढ्दो ईच्छा, आकांक्षा र मागलाई समेत सम्बोधन गर्ने हेतुले सरकारी तबरबाट विभिन्न समयमा जलश्रोत ऐन २०४९, सिंचाई नीति २०४९ तथा सिंचाई नियमावली २०५६ र त्यसपछि नीति तथा नियमावलीको क्रमशः २०५३, २०५६, २०६० तथा २०७० मा भएको समय सान्दर्भिक संसोधनले सिंचाई बिकासको लागी आधार स्तम्भ तयार गरेको देखिन्छ । कार्यालयको दायरा तथा कार्यक्षेत्र फराकिलो पार्न र अधिकार प्राप्त शक्तिसाली डिभिजन मार्फत २ या ३ जिल्ला हेँ गरि २०५८ सालमा सिंचाई बिकास डिभिजनको अवधारणा अनुसार यस जिल्लाको सिंचाई सम्बन्धि सम्पूर्ण कार्य बागलुंग डिभिजनबाट सञ्चालन हुने व्यवस्था भएको देखिन्छ । दुर्गम जिल्ला, यातायातको पूर्वाधार समेत बिकास नभई सकेको सन्दर्भमा पहाडी जिल्लाहर लाई डिभिजन अवधारणा लैजादा जनताको सम्पर्क स्थापना, समन्वय, सहकार्यमा बाधा भै लाभग्राही समुह झन् राज्यको सुविधाबाट बन्चित हुन पुगेको अवस्थाले सिंचाई गतिविधिहरूमा झन् प्रत्यक्ष नकारात्मक असर परेकोले केन्द्रिकृत अवधारणा जस्तो लाग्ने यो प्रणाली विस्तारै अभिसाप जस्तै भएको कुरा तालुक निकायले समेत महशुस गरेको र आ.ब. २०७२/७३ पछि पुनः प्रत्येक जिल्ला सदरमुकाममा नै सेवा कार्यालय स्थापना गरि प्रत्यक्ष जनताहरूको बिचबाट नै सेवा सुविधा पुराउने नीति भए बमोजिम सिंचाईमा जनताको पहुँच पुराउने हेतुले जलश्रोत तथा सिंचाई बिकास सब-डिभिजन कार्यालय, म्यागदीको स्थापना भै सिंचाई सम्बन्धि काम कारबाही अघि बढेको देखिन्छ । बदलिदो अवस्था र जनताको माग अनि कामको दायरा, बजेट लगानीको सन्दर्भलाई फराकिलो पारि“ सिंचाई गरौं, उत्पादन बढाउं आत्मनिर्भर बनौं” भन्ने नारालाई सार्थकता दिने उद्देश्यले कामको दायरा फराकिलो पार्ने हेतु २०७५ देखि जलश्रोत तथा सिंचाई बिकास डिभिजन कार्यालयको रूपमा संचालन हुदै आबस्यक गतिविधि हुदै आएकोमा यसै आ.ब. २०७७/०७८ साउन देखि खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय समेत संचालन गर्ने जिम्मेवारी प्राप्त भए अनुसार हाल उर्जा, जलश्रेत तथा खानेपानी मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश सरकार अन्तर्गत “खानेपानी, जलश्रोत तथा सिंचाई बिकास डिभिजन कार्यालय, म्यागदी“ को नाउँमा तोकिए बमोजिमका बिविध कार्यक्रमहरु संचालन हुदै आएको छ । गण्डकी प्रदेश सरकार अन्तर्गत आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले जारी गरेको “बजेट तथा कार्यक्रम

कार्यान्वयन सम्बन्धि एकीकृत कार्यविधि, २०७७" समेत जारी भएकोले कार्यविधिको बुँदा, मर्म र भावना अनुरूप समेत सहजरूपमा आबस्यक कार्यक्रम संचालन हुँदै आएको छ ।

२. कार्यालयको दुरदृष्टि, ध्येय, दीर्घकालिन लक्ष्य र उद्देश्य

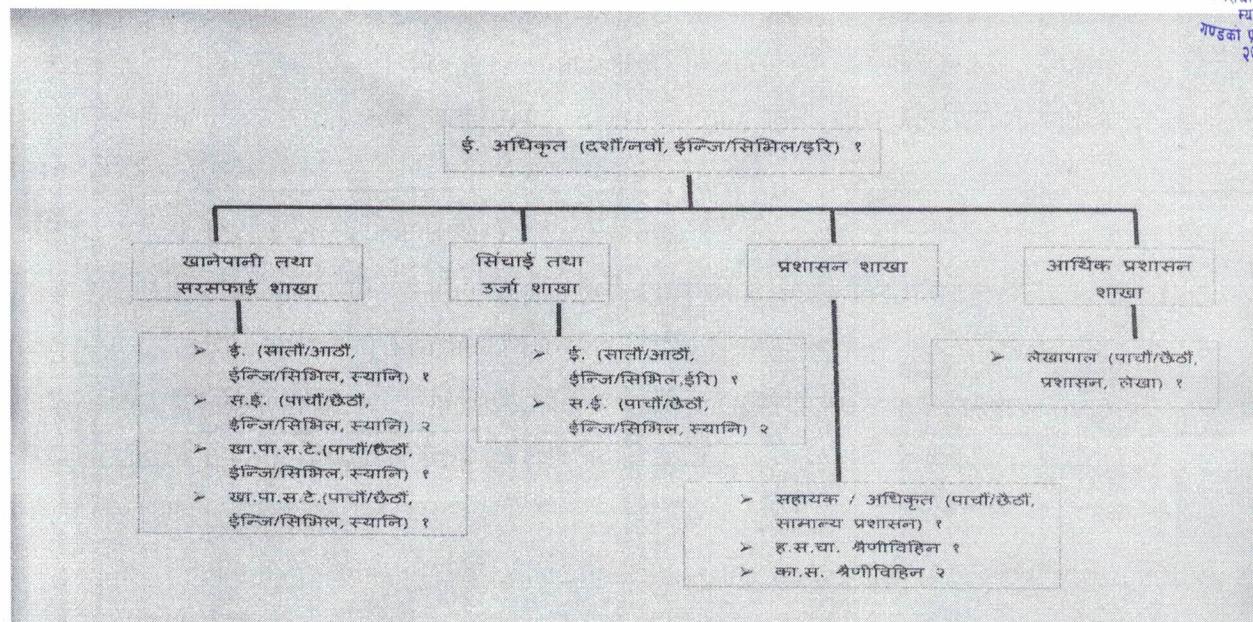
- ✓ म्यागदी जिल्लाको सम्पूर्ण कृषियोग्य भुमिमा कृषि उत्पादकत्वमा योगदान पुग्ने गरी वर्षेभरी दिगो एवं भरपर्दो सिंचाइ सुविधा पुऱ्याउने यस कार्यालयको दुरदृष्टि रहेको छ ।
- ✓ सिंचाइ संरचनाहरूको उचित मर्मत संभार, प्रभावकारी जल व्यवस्थापन, आधुनिकीकरण गर्ने तथा नयाँ सिंचाइ योजनाहरूको निर्माण गरी वर्षेभरी भरपर्दो सिंचाइ सेवा पुऱ्याउने ।
- ✓ खानेपानी तथा सरसफाई सेवाको व्यवस्थाबाट समावेशी सामाजिक आर्थिक विकास, सर्वसाधरणको स्वास्थ्य र जीवनस्तरमा गुणात्मक सुधार तथा वातावरणीय संरक्षणको सुनिश्चितता ढारा शहरी तथा ग्रामिण क्षेत्रमा गरिवी न्युन गर्नु रहेको छ ।

३. काम, कर्तव्य र अधिकार (क्षेत्राधिकार)

- ✓ म्यागदी जिल्ला भित्र सिंचाइ, खानेपानी तथा नदी नियन्त्रणको डि.पि.आर तयार तथा आवश्यकता अनुसार परामर्श सेवा प्रदान गरि गुणस्तरिय निर्माण कार्य सम्पादन गर्ने ।
- ✓ सिंचाइ, खानेपानी तथा नदी नियन्त्रण योजनाहरूको निर्माण, संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- ✓ सिंचाइ, खानेपानी तथा नंदी नियन्त्रण सम्बन्धित प्रविधि, संरचना र श्रोतको थप अध्ययन र अनुसन्धानको कार्यमा जोड दिने ।
- ✓ सिंचाइ, खानेपानी तथा नदी नियन्त्रण सम्बन्धी सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको सुदृढीकरण गर्ने ।

४. कार्यालयको संरचना

खानेपानी, जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय, म्यागदी

खानेपानी, जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय, म्यागदी को दरबन्दी तेरिज

 एवं जल विभाग
 भौतिक तथा सामाजिक सुरक्षा विभाग
 सिंचाइ विकास बोर्ड
 म्यागदी
 गण्डको प्रदेश, भारत
 २०७५

क्र.स.	पद	तह / श्रेणी	दरबन्दी संख्या	पदपूर्तिको अवस्था	रिक्त
१	कार्यालय प्रमूख (सिं.डि.ई.)	नवाँ / दशाँ	१	१	-
२	ईन्जिनियर	साताँ / आठाँ	२	२	-
३	सहायक स्तर / अधिकृतस्तर (प्रशासन)	पाँचाँ / छैठाँ	१	१	-
४	सहायक स्तर / अधिकृतस्तर (प्रशासन लेखा)	पाँचाँ / छैठाँ	१	१	-
५	सव-ईन्जिनियर / सहायकस्तर / अधिकृतस्तर	पाँचाँ / छैठाँ	४	४	-
६	ए.ओ. / सहायकस्तर	चौथो / पाँचाँ	१	१	-
७	खा. प. स. टे. / सहायकस्तर	चौथो / पाँचाँ	२	२	-
८	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	२	२	-
९	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	१	१	-
		जम्मा	१५	१५	-

५. जिम्मेवार अधिकारी र टेलिफोन नम्बर

क्र.स.	पद	तह / श्रेणी	टेलिफोन नम्बर
१	कार्यालय प्रमूख (सिं.डि.ई.)	ई. सुरेन्द्र पौडेल	९८५७६२७२२५
२	ईन्जिनियर (सिंचाइ शाखा)	प्रकाश पराजुली	९८५१२७३०६३
३	ईन्जिनियर (खानेपानी शाखा)	ई. राजेश उलक	९८४३४५३९६४
४	सहायक स्तर / अधिकृतस्तर (प्रशासन)	अधिकृत छैठाँ प्रशासन बाबुराम आचार्य	९८५७६२६००७
५	सहायक स्तर / अधिकृतस्तर (प्रशासन लेखा)	अधिकृत छैठाँ लेखा ईन्द्र बहादुर के.सी.	९८५७६२०४४४
६	सुचना अधिकारी	ई. राजेश उलक	९८४३४५३९६४

६. कार्यालय प्रमुख र सचिव अधिकारीको नाम पद

प्रमुख सिं.डि.ई. सुरेन्द्र पौडेल
सूचना अधिकारी ई. राजेश उलक

७. ऐन नियम विनियम वा निर्देशिकाको सूची

- नेपालको संविधानः

➤ नीतिः

 १. सिंचाइ नीति २०७०
 २. जलश्रोत नीति २०७७
 ३. जल उत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन नीति २०७२
 ४. खानेपानी तथा सरसफाई नीति २०७१

➤ ऐनः

 १. “गण्डकी प्रदेश सिंचाइ ऐन २०७८”
 २. “गण्डकी प्रदेश खानेपानी तथा सरसफाई ऐन, २०७९”
 ३. जलश्रोत ऐन २०४९
 ४. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायी ऐन २०७६
 ५. सार्वजनिक खरिद ऐन २०६४
 ६. अन्य प्रचलित ऐनहरु

➤ नियमावलीः

 १. सिंचाइ नियमावली, २०५६
 २. जलश्रोत नियमावली, २०५०
 ३. सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
 ४. खानेपानी नियमावली, २०५५
 ५. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायी नियमावली,
 ६. अन्य प्रचलित नियमावली

➤ कार्यविधि: बजेट तथा कार्यक्रम कार्यन्वयन सम्बन्धी ए योजना मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश)

८. सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण

➤ आपतकालिन बाढी पहिरो तथा पुनःस्थापना कार्य त पिङ्गितहरुलाई वितरण गरिएको।

- आ.व. २०७९/०८० अन्तर्गत स्वीकृत सिंचाइ तथा खानेपानी आयोजनाहरूको स्थलगत निरीक्षण, सर्वेक्षणको कार्य साथै ल.ई. तयार भै समझौता गरी निर्माण कार्य भईरहेको।
- खानेपानी तर्फका विभिन्न योजनामा चाहिने आवश्यक फिटिङ तथा पाईप खरिद गरी योजनाको निर्माण कार्य भैरहेको।

९. आ.व. २०७९ कार्तिक १ देखि २०७९ पुष मसान्त सम्मको खर्च विवरण निम्नानुसार रहेको छः

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	विनियोजित बजेट (रु हजारमा)	खर्च (रु हजारमा)	खर्च प्रतिशत	भौतिक प्रगति
१	गण्डकी प्रदेश अनुदान पूँजिगत	१०७५५०.०००	१०७२५.०३५	९.९७	१७.७६
२	मझौला सिंचाइ आयोजना (संघ सशर्त अनुदान)	८०००.००	०.००		३०
३	जलवायु अनुकूलित वृहत खानेपानी आयोजना (संघ सशर्त अनुदान)	२५०००.००	४९९५.६३३	१६.७८	२५.००
	पूँजिगत जम्मा	१४०५५०.००	१४९२०.६६८		
४	गण्डकी प्रदेश सरकार अनुदान (चालु)	११९५०.००	४७३१.३६१	३९.५९	
कुल जम्मा		१५२५००.००	१९६५२.०२९		